

Maria Joczowa

"Rede Dolche, rede Schwerter",
Bogdan Zakrzewski, "Odra", T. 12
(1972), nr 11 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 16/47, 186

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) ZAKRZEWSKI Bogdan: "Rede Dolche, rede Schwerter".
"Odra" R.12:1972 nr 11 s. 38-42.

Sięgając genezy romantycznej liryki rewolucyjnej, do której z kolei nawiązywała poezja proletariacka, autor upatruje jedno z głównych źródeł inspiracji w buntowniczej pieśni ludowej. Powołując się na stanowisko Henryka Kamieńskiego, wyrażone w "Prawdach żywotnych narodu polskiego", gdzie określone zostało zadanie poezji ludowej w służbie rewolucji, podkreśla ważne znaczenie melioznej formy wiersza dla społecznego funkcjonowania liryki rewolucyjnej. Jak wynika z przytoczonych przykładów ("Pieśń Feliksa" z "Dziadów" cz. III, "Szlachta w roku 1831" G.Ehrenberga), melodyka decydowała często o samodzielnej egzystencji utworu, wzmagając jego popularność i długotrwałą siłę oddziaływania na kolejne pokolenia bojowników rewolucji.

BP/47/65

M.J.

(II) STAJEWSKA Zofia: Współczesne wydarzenia polityczne jako element genezy "Wacława dziejów" Stefana Garczyńskiego. "Przegląd Humanistyczny" R.16:1972 nr 5 s.17-33.

Autorka wskazuje na znaczenie realiów historycznych epoki, organizujących problematykę "Wacława dziejów". Poemat Garczyńskiego ukształtowały wydarzenia polityczne i atmosfera Warszawy Królestwa Kongresowego: tajne związki patriotyczne młodzieży, działalność Towarzystwa Patriotycznego i proces jego członków oraz wspomnienia skazańców, wreszcie spisek koronacyjny i wypadki związane z powstaniem listopadowym. Autorka wykazuje, że poeta korzystał w swojej twórczości albo z własnych wspomnień, albo z relacji ludzi bezpośrednio uwikłanych w wydarzenia historyczne.

BP/47/66

M.J.